

Európai
Bizottság

HORIZON 2020

rövid bemutatása

Az EU kutatási és innovációs
keretprogramja

*Kutatás és
innováció*

A Europe Direct szolgáltatás az Európai Unióval kapcsolatos kérdéseire segít Önnek választ találni.

Ingyenesen hívható telefonszám (*):
00 800 6 7 8 9 10 11

(*) A legtöbb hívás és a megadott információk ingyenesek (noha egyes mobiltelefon-szolgáltatókon keresztül, telefonfülkékből és hotelekből a számot csak díjfizetés ellenében lehet hívni).

Bővebb tájékoztatást az Európai Unióról az interneten talál (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2014

ISBN 978-92-79-38921-4
doi:10.2777/81201

© Európai Unió, 2014
A sokszorosítás a forrás megjelölésével megengedett.

Borítókép (bal felső szélről a jobb alsó szélig) - World Map: © ag visuell, #16440826, 2011; Transparent Glass Sphere: © Sean Gladwell, #6018533, 2011; Earth inside planet earth Sunrise: © JLV Image Works, #7136232, 2011; Earth inside the world map: © LwRedStorm, #3348265, 2011. Háttérminta: © ESN, 2013; 17., 24., 27. oldal: © Fotolia.com, 2013. Kép, 2. oldal: © fotogestoeber, #39516950; 9. oldal: © ra2 studio, #31382002; 12. oldal: © Naeblys, #56186859; 15. oldal: © rolffimages, #42688016; 18. oldal: © apops, #49969052; 23. oldal: @ Sergey Nivens, #55704351; 24. oldal: bulbs © Photobank, #20486186, fish © Monika Wisniewska, #3911496; 27. oldal: © anyaiavanova, #55314607; 29. oldal: © michaeljung, #54396101, 2013. Forrás: Fotolia.com.

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Kutatási és Innovációs Főigazgatóság
„A” igazgatóság – Politikafejlesztés és -koordináció
A.1 egység - Belső és külső kommunikáció

E-mail: RTD-PUBLICATIONS@ec.europa.eu

Európai Bizottság
B-1049 Brüsszel

EURÓPAI BIZOTTSÁG

HORIZON 2020

rövid bemutatása

**Az Európai Unió kutatási
és innovációs keretprogramja**

Bevezetés	4
A Horizont 2020 ismertetése	6
Kiváló tudomány	7
Iparági vezető szerep	9
Társadalmi kihívások	11
A kiválóság terjesztése és a részvétel szélesítése	16
Tudomány a társadalommal és a társadalomért	17
A Horizont 2020 innovációs intézkedései	17
Társadalom- és bölcsészettudományok	18
Nukleáris kutatás minden polgár számára	19
Tudomány a politika szolgálatában – a Közös Kutatóközpont (JRC) szerepe	19
Hogyan működik	20
Ki jelentkezhet?	21
Intézkedéstípusok	22
Finanszírozási arányok	25
Ellenőrzések és vizsgálatok	25
Hozzáférési jogok	26
Az eredmények megosztása a szellemi tulajdonjogok védelme mellett	26
Etika és kutatás	27
A Horizont 2020 egyéb finanszírozási forrásai	27
Gondolkodás európai – és globális – módon	30
Határtalan kutatás	31
Nyitás a világra	31
Hogyan lehet jelentkezni	32

Bevezetés

Horizont 2020 – kiváló tudomány biztosítása Európa számára

A Horizont 2020 az EU eddigi legnagyobb kutatási és innovációs programja. A segítségével több áttörés, felfedezés és világelső meglátás születhet meg úgy, hogy a laboratóriumok nagyszerű ötleteit elviszi az üzleti megvalósításig. Hét éven keresztül (2014 és 2020 között) csaknem 80 milliárd EUR⁽¹⁾ keret áll rendelkezésre – azokon a magán- és nemzeti állami befektetéseken túl, amelyeket ez a pénz magával vonz.

A Horizont 2020 program számára Európa vezetői és az európai parlamenti képviselők biztosítják a politikai támogatást. Ők egyetértettek abban, hogy a befektetés a kutatásba és innovációba kiemelkedően fontos Európa jövője szempontjából, ezért ezt az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célul kitűző Európa 2020 stratégia központi elemévé tették. A Horizont 2020 úgy segít ennek megvalósításában, hogy a kutatást összekapcsolja az innovációval, és három fő területre összpontosít: a kiváló tudományra, az iparági vezető szerepre és a társadalmi kihívásokra. A cél annak biztosítása, hogy Európa olyan világszínvonalú tudománnyal és technológiával rendelkezzen, amely előrelendíti a gazdasági növekedést.

A EU korábbi keretprogramjain keresztülli kutatásfinanszírozás már segítette a kutatók és az ipar egymásra találását Európában és szerte a világon egyaránt, hogy kihívások széles körére együtt keressenek megoldást. Az általuk megvalósított innováció emberek életét tette jobbá, segített óvni a környezetet, és az európai ipart fenntarthatóbbá és versenyképesebbé tette. A Horizont 2020 keretprogramban a világ minden tájáról részt vehetnek kutatók.

A szakértelmük lényeges szerepet játszott ennek az úttörő programnak a kidolgozásában – a Bizottság visszajelzéseket gyűjtött be tőlük, és számításba vette a tagállamok és az Európai Parlament ajánlásait is, valamint a korábbi programok során levont tanulságokat. Az üzenet világos volt – a Horizont 2020 legyen a felhasználó számára egyszerűbb – és ez így is lett!

⁽¹⁾ Minden értéket folyó áronként tüntettünk fel.

A Horizont 2020 ismertetése

A HORIZONT 2020 rövid bemutatása

A kiváló tudomány, a versenyképes ipar és a társadalmi kihívásokra adott válaszok a Horizont 2020 fő céljai. A célzott finanszírozás segíteni fog abban, hogy a legjobb ötletek gyorsabban találják meg a piachoz vezető utat – és azokat amilyen gyorsan csak lehet, felhasználják a városainkban, a kórházainkban, a gyárainkban, az üzleteinkben és az otthonainkban.

▶ Kiváló tudomány

A Horizont 2020 erősíteni fogja az EU vezető tudományos helyzetét a világban azzal, hogy a legjobb elméket magához vonzza, és azzal, hogy Európa-szerte segítséget nyújt a tudósoknak az együttműködéshez és az ötleteik megosztásához. A keretprogram segíteni fog abban, hogy a tehetséges emberek és az innovatív cégek lendületet adjanak Európa versenyképességének, hogy ennek során munkahelyeket teremtsenek, és hozzájáruljanak a magasabb életszínvonalhoz – amely mindenki előnyére válik.

Az Európai Kutatási Tanács (EKT) által támogatott, a tudás határterületeire irányuló kutatás

Napjaink legjelentősebb felfedezései közül néhány a világ működésére vonatkozó természetes kíváncsiság eredménye. Bár a tudás határterületein végzett, kíváncsiságvezérelt kutatás ritkán járul közvetlenül hozzá a kereskedelmi termékekhez, ezek a felfedezések ennek ellenére számos további innovációt ösztönöznek. A tudás határterületein végzett kutatás azonban gyakran az első terület, amely gazdasági nehézségek idején a költségcsökkentés áldozatául esik, az EU ezért ad az EKT-n keresztül lendületet a beruházási szintnek. Itt az uniós finanszírozás egyetlen kritériuma a kiválóság, és a támogatást egyaránt odaítélik egyéni kutatóknak és kutatócsoportoknak.

Finanszírozás: 13,095 milliárd EUR

Marie Skłodowska-Curie-selekvések

A képzés és a karrierfejlesztés segít a vezető kutatók kinevelésében. A támogatást fiatal és tapasztalt kutatóknak ítélik oda, hogy képzésekkel és

A HORIZONT 2020 rövid bemutatása

azzal, hogy átmenetileg más országokba vagy a magánszférába helyezik ki őket, megszilárdítsák a szakmai előmenetelüket és a készségeiket. Ezzel olyan új ismeretekre és tapasztalatokra tehetnek szert, melyek révén teljesen kiaknázzhatják a bennük rejlő képességeket.

Finanszírozás: 6,162 milliárd EUR

Jövőbeli és kialakulóban lévő technológiák

Ha Európa az új technológiák élvonalában marad, azzal megőrzi a versenyképességét, és új, magas képzettséget igénylő állásokat hoz létre. Ez kezdeményezőképeséget jelent, és azt, hogy egy lépéssel a világ előtt járjunk. Az EU finanszírozása segít abban, hogy Európa a lehető legjobb környezetet teremtsen meg az új és jövőbeli technológiákat érintő felelős és dinamikus, több tudományterületet is egybefogó együttműködéshez.

Finanszírozás: 2,696 milliárd EUR

Világszínvonalú infrastruktúra

A kutatási berendezések olyan összetettek és költségesek lehetnek, hogy egyetlen különálló kutatócsoport – sőt, akár egyetlen különálló ország – sem engedheti meg magának, hogy egyedül vásárolja meg, építse fel vagy üzemeltesse őket. Ilyenek például a következők: nagy teljesítményű lézerek, amelyek sokféle kutatói közösség munkáját támogatják, például az orvostudomány, az anyagtudományok és a biokémia területén; különleges, csúcstechnológiás repülőgépek; vagy egy megfigyelőállomás a tenger mélyén az éghajlatváltozás megfigyeléséhez.

Ezek több millió euróba kerülhetnek, és a világ legjobb szakembereinek a készségeit igénylik. Az EU finanszírozása segít az ilyen nagy léptékű projektek forrásainak az összegyűjtésében, és biztosítja Európa kutatói számára a hozzáférést a legújabb, csúcstechnológiát képviselő infrastruktúrához – új és izgalmas kutatást téve ezzel lehetővé.

Finanszírozás: 2,488 milliárd EUR

▶ Iparági vezető szerep

Ahhoz, hogy a lehető legeredményesebb legyen, Európának be kell fektetnie az olyan ígéretes és stratégiai fontosságú technológiákba, mint amelyeket például a korszerű gyártási megoldásokban és a mikroelektronikában használnak. De a közfinanszírozás önmagában nem elegendő: Az EU-nak ösztönöznie kell a vállalkozásokat arra, hogy nagyobb mértékben fektessenek be a kutatásokba, és olyan területeket célozzanak meg, ahol az innováció előrelendítéséhez együtt tudnak működni a közszféréval.

A vállalkozások nyernek azzal, hogy innovatívabbakká, hatékonyabbakká és versenyképesebbé válnak. Ez pedig új állásokat és új piaci lehetőségeket teremt. Minden, az EU által befektetett 1 EUR körülbelül 13 EUR hozzáadott értéket teremt a vállalkozások számára. A 2020-ra a GDP nem kevesebb mint 3 %-ára rúg, egyre növekvő befektetés pedig 3,7 millió munkahelyet teremt!

Vezető szerep az alap- és ipari technológiák területén

A Horizont 2020 támogatja az innováció támogatásához az összes ágazatban szükséges úttörő technológiákat, beleértve az információs és kommunikációs technológiákat (IKT) és az űrkutatást. Az olyan kulcsfontosságú alaptermotechnológiák, mint a korszerű gyártási megoldások és anyagok,

A HORIZONT 2020 rövid bemutatása

a biotechnológia és a nanotechnológiák korszakalkotó termékek létrehozását teszik lehetővé: okostelefonokat, nagy teljesítményű akkumulátorokat, könnyű járműveket, nanomedicinát, intelligens textíliákat, és sok minden mást. Az európai feldolgozóipar egy meghatározó foglalkoztató, amely Európa-szerte 31 millió embernek ad munkát.

Finanszírozás: 13,557 milliárd EUR

A kis- és középvállalkozások (kkv-k) – az állások és az innováció egyik fő forrásai – a Horizont 2020 keretprogramban kiemelt figyelmet kapnak. A kkv-k egy konzorcium részeként projekteken dolgozhatnak együtt, és egy kifejezetten a magasan innovatív, kisebb vállalatok számára kialakított külön eszközön keresztül kaphatnak támogatást. A Horizont 2020 integrált és leegyszerűsített jellege miatt a „Vezető szerep az alap- és ipari technológiák területén”, valamint a „Társadalmi kihívások” témakörökben a teljes összesített költségvetés legalább 20%-a (8,65 milliárd EUR) jut a kis- és középvállalkozásoknak. A kkv-eszköz kulcsfontosságú szerepet játszik majd ennek a célkitűzésnek a megvalósításban úgy, hogy támogatást nyújt a különálló kkv-nak vagy kkv-k konzorciumainak, hogy a magas kockázatú szakaszban felmérjék, hogy az elképzeléseik mennyire életképesek a piacon, majd segít nekik ezeknek az elgondolásoknak a továbbfejlesztésében. Finanszírozás áll rendelkezésre a magánbefektetők megtalálásával és figyelmének a felkeltésével kapcsolatos üzleti képzéshez és útmutatáshoz is.

Finanszírozás: A kkv-eszközhöz legalább 3 milliárd EUR-t különítettünk el

Kockázatfinanszírozáshoz jutás

Az innovatív cégek és más szervezetek gyakran nehéznek találják, hogy magas kockázatú új ötleteikhez vagy ezek kifejlesztéséhez forrásokhoz jussanak hozzá. A Horizont 2020 kölcsönökkel és garanciavállalásokkal, valamint az innovatív kkv-kbe és közepes méretű cégekbe való befektetésekkel segít ennek az „innovációs úrnek” a kitöltésében. Ez a támogatás katalizátorszerepet játszik a magántőkének és a kockázati tőkének a kutatásba és innovációba történő bevonásában. A becslések szerint az EU által befektetett minden 1 EUR további 5 EUR kiegészítő finanszírozási támogatást generál.

Finanszírozás: 2,842 milliárd EUR

► Társadalmi kihívások

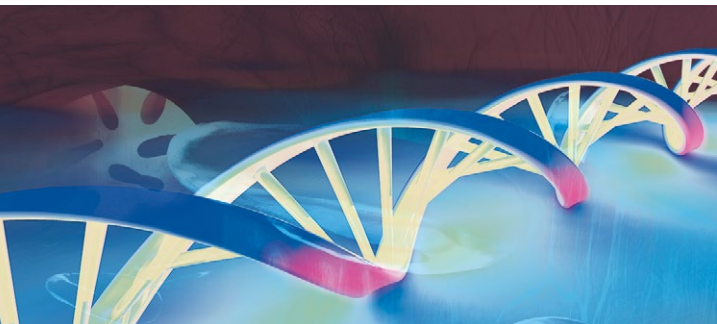
Az EU hét olyan elsődleges kihívást azonosított be, ahol a kutatásba és innovációba történő célzott befektetés a polgárok számára kézzelfogható előnyökkel járhat:

- * egészségügy, népességváltozás és jólét;
- * élelmiszer-biztonság, fenntartható mezőgazdaság és erdőgazdálkodás, vízzel kapcsolatos tengeri és szárazföldi kutatás, valamint biogazdaság;
- * biztonságos, tiszta és hatékony energia;
- * intelligens, környezetkímélő és integrált közlekedés;
- * éghajlat-politika, környezetvédelem, erőforrás-hatékonyság és nyersanyagok;
- * Európa egy változó világban – inkluzív, innovatív és reflektív társadalmak;
- * biztonságos társadalmak – Európa és polgárai szabadságának és biztonságának védelme.

Egészség és jólét

Mindenki hosszú, boldog és egészséges életre vágyik, és a tudósok mindent megtesznek azért, hogy ez lehetővé váljon. Egyaránt foglalkoznak napjaink főbb egészségügyi kérdéseivel, valamint olyan újabban megjelenő fenyegetésekkel, mint az egyre inkább terjedő Alzheimer-kór, cukorbetegség és az antibiotikumokkal szemben ellenálló „szuperbogarok”. Az egészségügyi kutatásba és innovációba való befektetés segíteni fog bennünket abban, hogy aktívak maradjunk, hozzájárul új, biztonságosabb és hatékonyabb kezelések kifejlesztéséhez, valamint segít az egészségügyi és ellátórendszerünk életképességének megőrzésében. A program megadja az orvosoknak azokat az eszközöket, amelyekre szükségük van a személyre szabottabb orvosláshoz, és előrelendíti a krónikus és fertőző betegségek megelőzését és kezelését.

Finanszírozás: 7,472 milliárd EUR

Élelmiszer-biztonság és a biológiai erőforrások fenntartható használata

Azzal, hogy a világ népessége 2050-re eléri a kilencmilliárdot, meg kell találnunk annak a módját, hogy radikálisan megváltoztassuk azt, ahogy a termelést, a fogyasztást, a feldolgozást, a tárolást, az újrahasznosítást és a hulladékártalmatlanítást megközelítjük, és közben minimálissá kell tennünk a környezetre gyakorolt káros hatást. Ez magában foglalja a földekről, tengerekből és óceánokból származó megújuló és a nem megújuló erőforrások kiegyensúlyozott használatát, a hulladék értékes erőforrásokká való átalakítását, és az élelmiszerek, takarmányok, bioalapú termékek és a bioenergia fenntartható módon történő előállítását. Az EU-ban a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban, valamint az élelmiszer-ipari és bioalapú iparágakban összesen 22 millió ember dolgozik, és ezek az ágazatok meghatározó szerepet játszanak a vidékfejlesztésben és Európa természeti örökségének kezelésében.

Finanszírozás: 3,851 milliárd EUR

Fenntartható energia

A modern társadalmaknak az energia a hajtóereje, de pusztán a meglévő életszínvonalunk fenntartása is hatalmas mennyiségű energiát követel. A világ második legnagyobb gazdaságaként Európa energiaellátása túlzottan függ a világ többi részétől, és egyúttal az éghajlatváltozást gyorsító fosszilis tüzelőanyagokból származik. Ezért az EU az éghajlattal és az energiával kapcsolatban nagyra törő célokat határozott meg magának. Az EU által a Horizont 2020 keretprogramon keresztül nyújtott támogatás meghatározó szerepet fog játszani ezeknek a célkitűzéseknek a megvalósításában.

Finanszírozás: 5,931 milliárd EUR

Környezetkímélő, integrált mobilitás

A mobilitás a foglalkoztatás, a gazdasági növekedés, a jólét és a globális kereskedelem hajtóereje. Ezenfelül létfontosságú kapcsolatokat is biztosít az emberek és a közösségek között. Napjaink közlekedési rendszerei és ezek használati módja azonban nem fenntarthatóak. Túlzottan függünk a csökkenő olajkészletektől, ami miatt kevésbé biztonságos az energiaellátásunk. A közlekedéssel kapcsolatos egyéb problémákról nem is beszélve! A forgalmi dugók, a közúti biztonság és a légszennyezés a mindennapi életünkre és az egészségünkre egyaránt hatással van. Ezeknek a problémáknak a kezeléséhez a Horizont 2020 hozzájárul egy olyan fenntartható közlekedési rendszer létrehozásához, amely megfelel egy modern, versenyképes Európának.

Finanszírozás: 6,339 milliárd EUR

Éghajlat-politika, környezetvédelem, erőforrás-hatékonyság és nyersanyagok

A véget nem érő, olcsó erőforrások korszaka a végéhez közeledik: a hozzáférés a nyersanyagokhoz és a tiszta vízhez már nem magától értetődő. A biológiai sokféleség és az ökoszisztéma maga is nyomás alatt áll. A megoldás az, hogy már most befektessünk a környezetkímélő gazdaságot támogató innovációba – egy olyan gazdaságba, amelynek működése összhangban áll a természetes

A HORIZONT 2020 rövid bemutatása

környezettel. Az éghajlatváltozás kezelése a Horizont 2020 egyik átfogó célja, és a program a költségvetése 35%-át erre fordítja.

A hulladék és a víz kiemelt fontossággal bír. A hulladék jelenleg az EU által kibocsátott üvegházhatású gázok 2%-áért felelős, a vízipar mindössze 1%-os növekedésével pedig akár 20000 új állás jöhet létre.

Finanszírozás: 3,081 milliárd EUR

Európa egy változó világban – inkluzív, innovatív és reflektív társadalmak

2011-ben körülbelül 80 millió ember volt kitéve Európában a szegénység veszélyének. A fiatalok egy jelentős hányada – akitől a jövőnk függ – nincs jelen az oktatásban, a munkaerőpiacon és a képzésekben. Ez mindössze két példa azokra a kihívásokra, amelyek fenyegetik Európa jövőjét és az emberek széles társadalmi csoportjait. A kutatás és az innováció segíthet ebben, a Horizont 2020 ezért támogatja az új stratégiákra és irányítási struktúrákra irányuló kutatást, hogy túl lehessen lépni a jelenlegi gazdasági bizonytalanságokon, és biztosítani lehessen, hogy Európa felül tudjon kerekedni a jövőbeli visszaesések, a népességváltozás és a bevándorlási minták jelentette kihívásokon. A támogatás a társadalmi igények kielégítéséhez az innováció új formáit is támogatja, például a nyitott innovációt, a közzsférában történő, valamint a szociális innovációt. Az európai örökségről, azonosságról, történelemről, kultúráról, valamint Európának a világban betöltött szerepéről végzett kutatás és innováció támogatásával az EU olyan „reflektív társadalmak” építésében is részt vesz, amelyben feltárják a közös értékeinket és azt, hogy ezek hogyan járulhatnak hozzá a közös jövőnkhez.

Finanszírozás: 1,309 milliárd EUR

Biztonságos társadalmak – Európa és polgárai szabadságának és biztonságának védelme

Napjainkban a gondoskodás a polgárok biztonságáról a bűnözéssel és a terrorizmussal szembeni harcot jelenti, a közösségek védelmét a természeti és az ember okozta katasztrófákkal szemben, a kibertámadások megghiúsítását, valamint az emberek, drogok és hamisított áruk kereskedelmével szembeni fellépést. Az uniós kutatás és fejlesztés új technológiákat fejleszt ki közösségeink védelméhez, miközben tiszteletben tartja a személyes adatok védelmét és az alapvető jogokat – két olyan alapvető értéket, melyek az uniós biztonsági kutatások meghatározó elemei. Ezek a technológiák az új termékeken és szolgáltatásokon, valamint munkahelyek teremtésén keresztül jelentős lehetőségeket hordoznak magukban a gazdasági tevékenység ösztönzéséhez.

Finanszírozás: 1,695 milliárd EUR

▶ A kiválóság terjesztése és a részvétel szélesítése

A kutatás és az innováció lényegbevágó a gazdasági prosperitáshoz, ezért intézkedéseket kell hozni annak biztosításához, hogy a tagállamok és a régiók innovációs teljesítménye javuljon és közeledjen egymáshoz. A tapasztalatok azt mutatják, hogy amikor a gazdasági válságok korlátozzák a nemzeti költségvetéseket, az innovációs teljesítmény közötti eltérések Európában még szembeötlőbbé válnak. Az európai tehetségterületben rejlő potenciál kiaknázása, valamint az innováció előnyeinek maximalizálása és terjesztése az egész Unióban tehát a legjobb mód Európa versenyképességének és azon képességének a megerősítéséhez, hogy a jövőben kezelni tudja a társadalmi kihívásokat.

Példák a Horizont 2020 keretében hozott különleges intézkedésekre:

- * kiváló kutatóintézmények összecsoportosítása alacsonyabban teljesítő társaikkal, kiválósági központokat hozva létre vagy fejlesztve tovább;
- * intézmények párba állítása, munkaerőcserével, szakértői látogatásokkal és tanfolyamokkal;
- * „Európai Kutatási Térség tanszékek” létrehozása a kiváló tudósok nagy lehetőségeket kínáló intézményekbe vonzásához;
- * egy politikai támogatást nyújtó eszköz biztosítása, amely segíti a nemzeti és regionális kutatási és innovációs politikákat;
- * jobb hozzáférés biztosítása a nemzetközi hálózatokhoz a kiváló kutatók és innovátorok számára;
- * a Nemzeti Kapcsolattartó Pontok nemzetközi hálózatának megerősítése, hogy mindenki megkaphassa a tájékoztatást, akinek támogatásra van szüksége.

Finanszírozás: 816 millió EUR

Szinergiák más politikákkal

Az Európa 2020 intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célul kitűző stratégiájának egyik alapvető kitétele, hogy minden uniós politikának együtt kell működnie ezeknek a céloknak a megvalósításához. A kutatás és innováció tekintetében az Európai Strukturális és Befektetési Alapok kiegészítő támogatást nyújtanak a Horizont 2020 számára a tudományos infrastruktúra korszerűbbé tételének finanszírozásához – a laboratóriumi berendezésektől kezdve a szuperszámítógépekig és a nagy sebességű adathálózatokig –, valamint ahhoz, hogy ahol szükséges, nagyobb lendületet kapjon a kutatási és innovációs kapacitás.

► Tudomány a társadalommal és a társadalomért

Hatékony együttműködésre van szükség a tudomány és a társadalom között a tudomány új tehetségeinek a megtalálásához, valamint a tudományos kiválóságnak a társadalmi tudatossággal és felelősségérzettel való összekapcsolásához. Ez azt jelenti, hogy a problémákat minden oldalról meg kell érteni. A Horizont 2020 tehát támogatja azokat a projekteket, amelyek bevonják a polgárokat a mindennapi életünket befolyásoló kutatások természetét meghatározó folyamatokba. A szakértő és nem szakértő közösségek közötti szélesebb egyetértés a célkitűzésekről és a megvalósításukhoz szükséges eszközökről megőrzi a tudományos kiválóságot, és lehetővé teszi, hogy az eredményeket az emberek a szélesebb társadalomban is magukévá tegyék.

Finanszírozás: 462 millió EUR

► A Horizont 2020 innovációs intézkedései

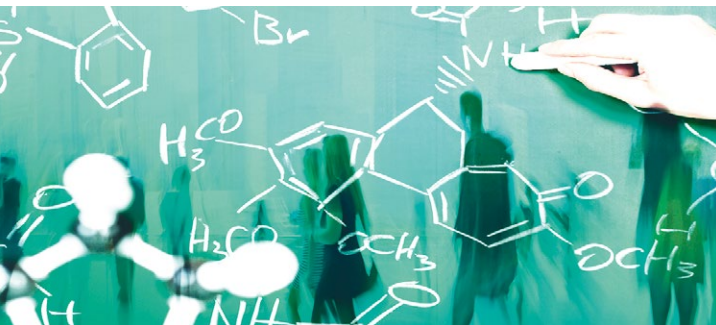
A Horizont 2020 keretében jelentős támogatást kap az innováció a prototípusgyártás, a tesztelés, a demonstrációs tevékenységek, a kísérleti bevezetés, a nagyléptékű termékkihitelesítés és a forgalomba hozatal céljából. A keresleti oldal jelentős támogatására irányuló megközelítések szintén fontos vonások, nevezetesen a kereskedelmi hasznosítást megelőző,

A HORIZONT 2020 rövid bemutatása

illetve az első kereskedelmi hasznosításkor történő innovációs közbeszerzések, valamint az innovációt és szabványosítást elősegítő szabályozások. A program szintén kiterjed a közszférában történő és a szociális innováció új formáira, valamint a magánszféra szolgáltatásaival és termékeivel kapcsolatos kísérleti fellépésekre.

► Társadalom- és bölcsészettudományok

Igen fontos átfogó kérdésként a Társadalom- és Bölcsészettudományok (TBT) területén végzett kutatásokat teljesen integrálták a Horizont 2020 minden általános célkitűzésébe. A TBT-kutatás beágyazása az egész Horizont 2020 keretprogramba lényegbevágó ahhoz, hogy a társadalom a lehető legjobban ki tudja aknázni a tudományba és technológiába tett befektetést. A társadalmi-gazdasági dimenzióknak magába a kutatásba, valamint az új technológiáknak a megtervezésébe, kifejlesztésébe és bevezetésébe történő beépítése segíthet megoldásokat találni a társadalmi problémákra. Ami azt illeti, a Horizont 2020 mögött meghúzódó azon elképzelés, hogy inkább a „kihívásokra”, mintsem a kutatási szakterületekre összpontosítson, jól érzékelteti ezt az új megközelítést.

▶ **Nukleáris kutatás minden polgár számára**

Az EU atommaghasadásra vonatkozó kutatása a biztonságra és a védelemre, az orvosi kutatásra, a sugárvédelemre, a hulladékkezelésre, a sugárzás ipari felhasználási területeire, valamint minden más területre is kiterjed, például a sugárzás felhasználására a mezőgazdasági ágazatban.

Az EU atommaghasadásra vonatkozó kutatásának célja annak igazolása, hogy a magfúzió belátható időn belül életképes energiaforrássá válhat a nagy léptékű kereskedelmi felhasználáshoz, melyet az összes érintett fél erőfeszítéseinek összevonásával egy egyedülálló európai közös programban próbál megvalósítani.

Finanszírozás: 1,603 milliárd EUR

▶ **Tudomány a politika szolgálatában – a Közös Kutatóközpont (JRC) szerepe**

A Közös Kutatóközpont a Bizottság házon belüli szolgáltatása, amely független, tényeken alapuló tudományos és technikai támogatást nyújt az uniós politikákhoz. A működését a Horizont 2020 keretprogramon keresztül támogatják, és az intézkedései közül számos a hét társadalmi kihívással foglalkozik. Az Európai Atomenergia-közösség kutatási és képzési programján keresztül a JRC az Unió nukleáris védelmének, biztonságának és sugárvédelmének megerősítésére irányuló erőfeszítéseit is támogatja.

További tájékoztatás: <https://ec.europa.eu/jrc/>

Hogyan működik

A Horizont 2020 mindenki számára nyitva áll. A Horizont 2020 keretprogramnál mindössze leegyszerűsített szabályok és eljárások egyetlen készletét kell követni. Ez azt jelenti, hogy a résztvevők arra összpontosíthatnak, ami igazán fontos: a kutatásra, az innovációra és az eredményekre.

Éz a koncentrált megközelítés garantálja, hogy az új projektek gyorsan számyra kapjanak – és gyorsabban érjenek el eredményeket.

A szabályokat úgy alakították ki, hogy szavatolják a méltányos elbánást, védjék a résztvevőket, és biztosítsák a közpénz megfelelő elköltését.

▶ Ki jelentkezhet?

- ✱ A sztenderd kutatási projektekhez legalább három jogi személy alkotta konzorciumok jelentkezhetnek. Minden ilyen jogi személyt egy uniós tagállamban vagy egy társult országban kell létrehozni.
- ✱ Más programoknál – Európai Kutatási Tanács (EKT) (23. o.), kkv-eszköz (24. o.), a nemzeti vagy közsférába tartozói felhívások és programok társfinanszírozása (28. o.), koordináció és támogatás (23. o.), képzés és mobilitás (24. o.) – a részvétel minimális feltétele, hogy az egyik jogi személyt egy tagállamban vagy egy társult országban hozzák létre.

Adott esetben további feltételek is érvényben lehetnek. A részletekért tekintse meg a munkaprogramot (lásd 33. o.).

A HORIZONT 2020 rövid bemutatása

Általánosságban bármilyen országban létrehozott jogi személy vagy nemzetközi szervezet részt vehet benne.

Az EU és az egyes kormányok által kötött megállapodások számos társult országot hoztak létre, melyek jogi személyei az EU tagállamaival azonos feltételekkel vehetnek részt a Horizont 2020 keretprogramban.

A társult országok listáját lásd: <http://bit.ly/H2020AC>

Bizonyos körülmények között más országokból származó jogi személyek is jogosultak lehetnek Uniós finanszírozás igénybe vételére.

Lásd <http://bit.ly/H2020IPC>

► Intézkedéstípusok

Kutatási és innovációs intézkedések

Olyan, világosan meghatározott kihívások megoldását célul kitűző kutatási tevékenységek finanszírozása, amelyek új ismeretekhez vagy új technológiákhoz vezethetnek el.

Ki? Eltérő országokból, iparágakból vagy akadémiai intézményekből származó partnerek konzorciuma.

Innovációs intézkedések

A finanszírozás inkább a piacra vitelhez közelebb álló tevékenységekre összpontosít. Például prototípusgyártás, tesztelés, demonstrációs tevékenységek, kísérleti bevezetés, léptéknövelés stb., ha a céljuk új vagy javított termékek vagy szolgáltatások előállítására.

Ki? Eltérő országokból, iparágakból vagy akadémiai intézményekből származó partnerek konzorciuma.

Koordinációs és támogató intézkedések

A finanszírozás a kutatási és innovációs projektek, programok és politikák koordinálását és az ezekkel kapcsolatos kapcsolatépítést fedi le. Magát a kutatást és innovációt más intézkedések fedik le.

Ki? Eltérő országokból, iparágakból vagy akadémiai intézményekből származó különálló szervezetek vagy partneri konzorciumok.

A tudás határterületeire irányuló kutatói támogatások – Európai Kutatási Tanács (EKT)

Olyan projektek finanszírozása, amelyek értékelésének egyedüli kritériuma a tudományos kiválóság bármilyen kutatási területen, és amelyet egyetlen nemzeti vagy nemzetközi kutatócsoport végez el egy „vizsgálatvezető” irányításával.

Ki? A EKT kiváló fiatal, a karrierje kezdetén álló, már független, illetve szenior kutatóvezetőket finanszíroz. A kutatók bármilyen nemzetiségűek lehetnek, és a projektjeik bármilyen kutatási területen lehetnek.

Képzési és karrierfejlesztési támogatás – Marie Skłodowska-Curie-selektív

Nemzetközi kutatói ösztöndíjak a köz- és magánszférában, kutatói képzés, munkaerőcserék.

Ki? A karrierjük kezdeti szakaszában lévő, bármilyen nemzetiségű kutatók vagy tapasztalt kutatók, műszaki személyzet, nemzeti/regionális kutatói mobilitási programok.

kkv-eszköz

Ez az eszköz azokat a magasan innovatív kkv-kat célozza meg, amelyek fokozni szeretnék a növekedési potenciáljukat. Az eszköz átalányösszeget biztosít a megvalósíthatósági tanulmányokhoz, támogatásokat ad az innovációs projekt fő fázisához (demonstrációs tevékenységek, prototípusgyártás, tesztelés, alkalmazásfejlesztés...), végül a hitel- és tőkefinanszírozási eszközökhöz való hozzáférés megkönnyítésével közvetett módon támogatja a piacra vitel fázisát.

Ki? Csak kkv-k vehetnek részt benne. Ezek lehetnek az EU-ban vagy egy társult országban létrehozott különálló kkv-k, vagy ezekben létrehozott kkv-k konzorciuma.

Gyorsított innováció

A finanszírozásnak 2015-ben kell megindulnia egy kísérleti fellépés keretében. A pályázatokat folyamatosan fogadó, innovációvezérelt felhívások olyan innovációs projekteket céloznak meg, amelyek bármilyen technológiai vagy társadalmi szempontból kihívást jelentő területtel foglalkoznak. A kísérleti fellépéseket a Horizont 2020 félidejében részletesen megvizsgálják.

Ki? Iparági résztvevők, a kkv-kat is beleértve, amelyekben legalább három, legfeljebb öt partner vesz részt. Az EU hozzájárulása projektenként legfeljebb 3 millió EUR lehet.

► Finanszírozási arányok

A Horizont 2020 keretprogramban egyetlen finanszírozási arányt állapítottak meg az összes kutatói támogatás összes kedvezményezettjének és az ezek keretében végzett összes tevékenységhez. Az EU finanszírozása az összes kutatási és innovációs intézkedés támogatható költségeinek akár 100%-át is fedezheti. Az innovációs intézkedéseknél a finanszírozás általában a támogatható költségek 70%-át fedezi, de nonprofit szervezetek esetében ez a 100%-ot is elérheti. A közvetett támogatható költségeket (pl. adminisztráció, kommunikáció és infrastruktúra, irodai kellékek) a közvetlen támogatható költségek (vagyis az intézkedés végrehajtásához közvetlenül kapcsolódó költségek) 25 %-át kitevő átalányösszeggel térítik meg.

► Ellenőrzések és vizsgálatok

Csak az Uniótól legalább 500 000 EUR-t igénylő projektkoordinatoroknál ellenőrzik a pénzügyi életképességet, melynek során be kell bizonyítaniuk, hogy rendelkeznek a projekt végrehajtásához szükséges forrásokkal.

Az Európai Bizottság a projektek résztvevőit az összeg kifizetését követő két éven belül vizsgálja meg. Az ellenőrzési stratégia a kockázatok elkerülésére és a csalások megelőzésére összpontosít.

▶ Hozzáférési jogok

A hozzáférési jogok egy, a projektben részt vevő másik jogi vagy természetes személy eredményeinek vagy háttérének a felhasználására vonatkozó jogok.

A projektek eredményeinek a kiaknázását lehetővé tevő bevezetését engedélyező hozzáférési jogokkal a résztvevők rendelkeznek, valamint nem kereskedelmi, politikai célokból az EU és a biztonságos társadalmak területén a tagállamok.

▶ Az eredmények megosztása a szellemi tulajdonjogok védelme mellett

Minden résztvevőnek olyan hamar közzé kell tennie az általa létrehozott – és így birtokolt – eredményeket, amilyen gyorsan csak lehet. Kivételek csak a szellemi tulajdonjogok védelme, illetve biztonsági vagy jogos érdekek miatt alkalmazhatók.

Az eredmények tudományos közleményekben való közzétételkor a kiadványhoz nyílt hozzáférést kell biztosítani. Ez szavatolja, hogy az uniós adófizetők által finanszírozott kutatási eredmények mindenki számára ingyenesen hozzáférhetőek legyenek.

A szellemi tulajdonjogoknak a birtokosa az a csapat, amely az eredményeket létrehozta. Nagyon különleges körülmények között ennek a jognak osztott birtokosa is lehet. Az eredmények létrehozása után az osztott birtokosok megegyezhetnek egy eltérő birtoklási rendszerben.

► Etika és kutatás

Az etika a kutatás szerves része, és a kiváló kutatás egyik hajtóereje. A Horizont 2020 keretprogram által támogatott összes tevékenységnek eleget kell tennie az etikai alapelveknek és a vonatkozó nemzeti jogszabályoknak. Az etikai alapelvek magukban foglalják a kutatók feddhetetlenségének a biztosítását, különösen a plágiummal, az adatok kitalálásával vagy azok meghamisításával szemben.

► A Horizont 2020 egyéb finanszírozási forrásai

A Horizont 2020 partnerségeken keresztül szorosabb szinergiákat épít ki a nemzeti és a regionális programokkal, ösztönzi a kutatásba és innovációba történő nagyobb magánberuházásokat, és összegyűjti Európa forrásait ahhoz, hogy megoldásokat találjon Európa legnagyobb kihívásaira.

Hét év alatt a 8 milliárd EUR-s uniós finanszírozás 10 milliárd EUR-t vonz majd be a magánszektorból és további 4 milliárd EUR-t az uniós tagállamokból. A finanszírozás legnagyobb részét a Közös Technológiai Kezdeményezések (KTK) kapják. Ezek közös vállalkozásokként működnek, és saját maguk szervezik meg a saját kutatási menetrendjüket. A KTK-k az Unió számára stratégiai

A HORIZONT 2020 rövid bemutatása

fontossággal bíró számos területen aktívak: innovatív orvoslás; üzemanyagcellák és hidrogén; tisztább, csendesebb légi járművek; bioalapú iparágak; valamint elektronikai termékek gyártása. Ezen a webhelyen megtalálja a naprakész listát: <http://bit.ly/H2020Partners>

A Közsférán Belüli Partnerségek (P2P-k) azt is lehetővé teszik, hogy az EU-tagállamok közsféráinak szervezetei közös kutatási programokat hozzanak létre. Az ezek által lefedett területekre példák a következők: csúcstechnológias kkv-k támogatása; szegénységgel összefüggő betegségek új kezelési módjai; új mérési technológiák; valamint olyan technológiák, amelyek lehetővé teszik az idősek és fogyatékkal élők számára, hogy biztonságban éljenek az otthonaikban.

Program-társfinanszírozás

A program-társfinanszírozási intézkedések fő célja, hogy kiegészítsék az egyéni felhívásokat vagy programokat. Például:

- * ajánlattételi felhívások a nemzeti kutatási programok között (az ERA-NET társfinanszírozásával);
- * tenderfelhívások a Kereskedelmi Hasznosítást Megelőző Közbeszerzéshez vagy az Innovatív Megoldások Közbeszerzéséhez (a PCP-PPI társfinanszírozásában);
- * mobilitási programok (a Marie Skłodowska-Curie társfinanszírozásával).

Az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT)

Az EIT a „Tudományos és Innovációs Társulásokon” (TIT-eken) keresztül összekapcsolja a felsőoktatást, a kutatást és az innovációt, hogy az innovációt elősegítő új megközelítések hívjon életre, elősegítse a fenntartható növekedést és a versenyképességet, valamint ösztönözze a vállalkozói kedvet. Ezeknek az innovatív partnerségeknek legalább hét évre előretelítő céljaiknak kell lenniük, és egy olyan eredményorientált megközelítést követő üzleti szemléletet kell képviselniük, amelynek világosak a célkitűzései, és amely gazdasági

és társadalmi hatás elérésére összpontosít abból a célból, hogy globális szereplőkké váljanak.

További tájékoztatás: <http://eit.europa.eu/>

Finanszírozás: 2,711 milliárd EUR

Ki? Kutatást, oktatást és innovációt/vállalkozást képviselő konzorcium.

Gondolkodás európai – és globális – módon

▶ Határtalan kutatás

Ha Európa megoldásokat akar találni a társadalmi kihívásokra, és közben lendületet akar adni a növekedésnek és a versenyképességnek, akkor egy teljes mértékben működő, kiváló kutatási hálózatra van szüksége – egy Európai Kutatási Térségre (EKT). A tudásnak, a kutatásnak és az innovációnak ezt az egységes piacát EU finanszírozással fejlesztik, és segít a kutatóknak abban, hogy az ismereteiket és az eredményeiket szabadon áramoltathassák egész Európában.

Az EKT szavatolja a tudás és az elgondolások megosztását egész Európában, csökkentve ezzel annak a kockázatát, hogy ugyanarra a kutatásra kétszer is forrásokat áldozzanak – vagyis azt, hogy Európa különböző laboratóriumaiban a kutatók ugyanazon a kutatáson dolgozzanak. Ez a koordinált megközelítés – a Horizont 2020 ösztönzésével – segít abban, hogy minden kutatásra elköltött eurót stratégiaileg fektessenek be.

▶ Nyitás a világra

Az Uniónak a kutatás és innováció területén a nemzetközi együttműködésre irányuló stratégiájával összhangban a Horizont 2020 keretprogram az egész világ kutatói számára nyitva áll. Mivel egyre több kutatást és innovációt nemzetközi partnerországokban végeznek el, kiemelkedően fontos, hogy Európa hozzá tudjon férni a legjobb kutatókhoz és kutatóközpontokhoz szerte a világon. Ez nem pusztán forrást biztosít az új ötletekhez és szakértelemhez, hanem annak biztosítása miatt is fontos, hogy az európai kutatók a területeiken a legjobb kutatókkal tudjanak együttműködni az egész világon.

A célzott nemzetközi kooperációs intézkedések a Horizont 2020 keretprogrammal megcélzott társadalmi kihívások, alap- és ipari technológiák és más összetevők részei. Az együttműködési területeket és partnereket a vonatkozó munkaprogram határozza meg.

A jogosultakról további információkat a 20. oldalon talál.

Hogyan lehet jelentkezn

A munkaprogramok bejelentik azokat a meghatározott kutatási és innovációs területeket, amelyek finanszírozásban részesülnek. Ezek a résztvevőknek szóló portálon keresztül érhetők el, (<http://bit.ly/H2020PP>), ahol a soron következő ajánlattételi felhívások ütemezését is jelzik. Amint elkészült, minden felhívás pontosabb tájékoztatást ad azokról a kutatási és innovációs kérdésekről, amelyekkel kapcsolatban a pályázók finanszírozásra pályázhatnak.

Bár a felhívások részletei az Európai Unió Hivatalos Lapjában is megtalálhatók, a résztvevőknek szóló portál ennél több információt ad meg. A portálon könnyen követhető útmutatás található, valamint elérhető rajta az összes olyan eszköz is, amelyekre a finanszírozásra történő pályázáshoz, továbbá a projektek teljes életciklusukon keresztüli kezeléséhez szükség van. Ez felöleli a kutatási és innovációs intézkedések minden típusát.

A Nemzeti Kapcsolattartó Pontok (<http://bit.ly/H2020NCP>) szintén bőséges információt és egyéni útmutatást adnak a Horizont 2020 keretprogramról. Ezekből legalább egy található minden uniós országban, és néhány más országban is.

Konkrét kérdéseket az online Kutatási Tájékoztató Szolgáltatásnak is lehet küldeni: <http://ec.europa.eu/research/enquiries>

Ajánlat beküldése

Az ajánlatokat a vonatkozó felhívás határideje előtt kell beküldeni. A résztvevőknek szóló portál világos útmutatást ad ehhez. A rendszer egyszerűbb mint valaha – nincs több papír! Minden ajánlat kizárólag online küldhető be.

Partnerek keresése

Számos felhívás olyan csapatot igényel, amelyben legalább három partner található. A résztvevőknek szóló portál partnerkeresési funkciója segít a meghatározott szakértelemmel, létesítményekkel vagy tapasztalattal rendelkező potenciális partnerek megtalálásában.

Szakértői értékelés

A határidő lejárta után minden ajánlatot egy a felhívás által felölelt területeken jártas független szakemberekből álló bizottság értékeli ki. A szakértői bizottságok minden ajánlatot egy kritériumlista alapján pontoznak (lásd: <http://bit.ly/H2020Eval>). Ennek alapján választják ki a finanszírozásra a legjobb ajánlatokat.

Támogatási megállapodás

Miután egy ajánlat áthaladt a tudományos értékelési szakaszon (melynek időtartama öt hónap), a pályázókat tájékoztatják az eredményről. A finanszírozásra kiválasztott ajánlatokhoz az Európai Bizottság ezt követően összeállítja a támogatási megállapodást.

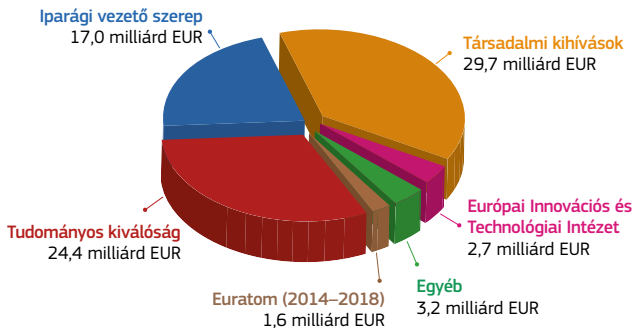
A támogatási megállapodások aláírásának határideje általában három hónap.

A támogatási megállapodás rögzíti, hogy milyen kutatási és innovációs tevékenységekre kell, hogy sor kerüljön, a projekt időtartamát és költségvetését, az árfolyamokat és a költségeket, a jogokat és a kötelezéseket, a szerepköröket, a projektek felfüggesztésének és befejezésének a szabályait és hasonló dolgokat.

Ezt követően megkezdődhet a projekt!

A HORIZONT 2020 költségvetése (2013-as folyó árakon)

Hasznos hivatkozások:

Résztevőknek szóló portál

<http://bit.ly/H202OPP>

Segítőszolgálat

<http://ec.europa.eu/research/enquiries>

Bővebben a Horizont 2020 keretprogramról

<http://ec.europa.eu/horizon2020>

Nemzeti Kapcsolattartó Pontok (NKP-k)

<http://bit.ly/H2020NCP>

Vállalkozások Európai Hálózata

<http://een.ec.europa.eu/>

Regisztráció szakértőként

<http://bit.ly/H2020Experts>

HOGYAN JUTHAT HOZZÁ AZ EURÓPAI UNIÓ KIADVÁNYAIHOZ?

Ingyenes kiadványok:

- egy példány:
az EU Bookshopból (<http://bookshop.europa.eu>),
- több példány, valamint plakátok, térképek rendelése:
az Európai Unió képviselőin keresztül (http://ec.europa.eu/represent_hu.htm),
nem uniós országokban a küldöttségektől (http://eeas.europa.eu/delegations/index_hu.htm),
a Europe Direct szolgáltatáson keresztül (http://europa.eu/europedirect/index_hu.htm)
vagy a 00 800 6 7 8 9 10 11 telefonszám tárcsázásával (ingyenesen hívható az EU
egész területéről) (*).

(*) A legtöbb hívás és a megadott információk ingyenesek (noha egyes mobiltelefon-szolgáltatókon keresztül, telefonfülkékből és hotelekből a számot csak díjfizetés ellenében lehet hívni).

Megvásárolható kiadványok:

- az EU Bookshopból (<http://bookshop.europa.eu>).

Előfizetéses kiadványok:

- az Európai Unió Kiadóhivatalának forgalmazó partnereitől
(http://publications.europa.eu/others/agents/index_hu.htm).

HORIZON 2020 az EU eddigi legnagyobb kutatási és innovációs programja. Hét éven keresztül (2014 és 2020 között) csaknem 80 milliárd EUR-s keret áll rendelkezésre – azokon a magán- és nemzeti állami befektetéseken túl, amelyeket ez a pénz magával vonz. HORIZON 2020 segít az intelligens, fenntartható és inkluzív gazdasági növekedés megvalósításában. A cél annak biztosítása, hogy Európa világszínvonalú tudományos és technológiai tevékenységet végezzen, hogy lebontsa az innováció útjában álló akadályokat, és hogy egyszerűbbé tegye a köz- és magánszféra számára az együttműködést abban, hogy olyan megoldásokat hozzanak tető alá, amelyek választ adnak a társadalmunk előtt álló nagy kihívásokra. Ez az útmutató részletesebben is elmagyarázza a programot.

www.ec.europa.eu/horizon2020

Gyakorlati tudnivalók

Kiadóhivatal

doi:10.2777/81201